

شورای هماهنگی تشكلهای مهندسی، صنعتی و حرفه‌ای کشور

سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران
انجمن مهندسان مشاور معمار و شهرساز
سندیکای شرکتهای تأسیساتی و صنعتی ایران
انجمن شرکتهای مهندسی و پیمانکاری نفت، گاز و پتروشیمی
انجمن مدیران فنی و اجرایی
انجمن شرکتهای مهندسی و ساخت
انجمن صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی ایران
انجمن شرکتهای صنعت آب و فاضلاب
کانون طراحی مهندسی و طراحی موتور ایران
انجمن شرکتهای بازرگانی فنی و آزمایشگاه غیرمخرب ایران
انجمن ابیوه‌سازان مسکن
انجمن شرکتهای راهسازی ایران
سندیکای صنعت برق ایران
انجمن تولیدکنندگان و فنآوران صنعتی ساختمان
انجمن شرکتهای اتوماسیون صنعتی
انجمن سازندگان تجهیزات صنعتی ایران

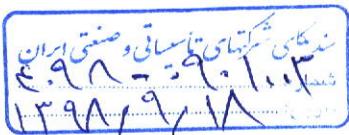
به نام خدا

تاریخ: ۱۳۹۸/۰۹/۱۷

شماره: ۷۹۶۲ - الف

(Attach) پیوست: دارد

نفر - بر
الله رئیس (علیه السلام)
دکتر حسن رحیمی
لهم کار
۵۸/۹/۱۸

اطلاع رسانی

با سلام و احترام

به پیوست تصویر نامه جامعه مهندسان مشاور ایران به شماره ۹۸/۱۱۰-۳۷۹۱ مورخ ۹۸/۹/۵ جهت اطلاع و هرگونه

اقدام مقتضی ارسال می‌گردد.

با احترام مجدد
فروزان عبدالهی
دیر هیأت اجرایی

رونوشت:

- جامعه مهندسان مشاور ایران.

به نام خدا

شماره: ۹۸/۱۱۰-۳۷۹۱
تاریخ: ۱۳۹۸/۰۹/۰۵
پیوست: دارد

شورای هماهنگی تشکل های مهندسی
دبیر
سرکار خانم فروزان عبدالهی

موضوع: فراخوان مقاله

با احترام به استحضار می رساند، بنا بر اهمیت پروژه انتقال آب از دریای خزر به استان سمنان، جامعه مهندسان مشاور ایران در نظر دارد از متخصصان و حرفمندان دعوت به عمل آورد تا در این ارتباط نظرات علمی، فنی و حرفه ای خود را در یک همایش ملی تبیین نمایند.

در پیوست بیانیه و فراخوان همایش جامعه مهندسان مشاور ایران جهت استحضار و اطلاع جنابعالی و همکاران آن وزارت خانه محترم تقدیم می گردد.

با تجدید احترام
رئیس شورای مدیریت
بهرام امینی

ورود به دبیرخانه شوای هماهنگی
تاریخ: ۱۳۹۸/۰۹/۱۳
شماره: ۷۹۵۴ - الف ۳

بيانیه جامعه مهندسان مشاور ایران در رابطه با

انتقال آب از دریای خزر به استان سمنان

بحran آب و امنیت غذایی واژه‌های هستند که در سال‌های اخیر در ادبیات مهندسی و محافل سیاسی و دیپلماسی به‌وقور به آن‌ها پرداخته می‌شود. خطر بحران آب نه تنها کشورهای خشک و نیمه‌خشک و یا رشدناپرداز و در حال توسعه را تهدید می‌کند، بلکه کشورهای با اقلیم نسبتاً مناسب و نیز کشورهای پیشرفته هم نگران مخاطرات و پیامدهای ناشی از این پدیده می‌باشند.

پرسش این است که؛ با وجود حجم عظیم آب دریاها و اقیانوس‌ها که سه‌چهارم سطح کره زمین را فراگرفته است، چه عاملی باعث پیدایش پدیده بحران آب و نگرانی از مخاطرات و دغدغه‌های ناشی از آن می‌شود؛ و پاسخ چنین پرسشی این است که؛ آب دریاها و اقیانوس‌ها کیفیت لازم برای استفاده در زندگی انسان‌ها را ندارند. علاوه بر آن، شوری‌زدایی و انتقال آب از دریاها و اقیانوس‌ها تا محل مصرف مستلزم صرف هزینه‌هایی است که در بسیاری از موارد توجیه اقتصادی ندارد.

دغدغه‌های مرتبه با بحران آب بهمروز و در شرایط مواجهه با کمبود آب شیرین تجدید پذیر در جوامع پدید آمده‌اند. در سال‌های اخیر میزان آب شیرین تجدید پذیر قابل دسترس از یک سو تحت تأثیر افزایش جمعیت کره زمین، ارتقا سطح بهداشت عمومی و افزایش نیازهای زیستی شامل؛ غذا، پوشان، خدمات و سایر نیازهایی که بدون تأمین آب برآورده نمی‌شوند و از سوی دیگر تحت تأثیر نزول کیفیت و درنتیجه کاهش کمیت ناشی از الاینده‌های صنعتی و کشاورزی و همچنین تحت تأثیر اثرات گرمایش زمین و تغییر اقلیم؛ پیش از گذشته محدود شده است؛ و این فرایند کاهش میزان آب شیرین تجدید پذیر کماکان ادامه دارد؛ و از این دیدگاه به مهم‌ترین نگرانی انسان این دوران بدل شده است.

کنش‌های مجموعه این عوامل تأثیرگذار که موجب تنگناهای آبی و بحران آب می‌شوند، کشورها و جوامعی را که در گذشته متناسب با ظرفیت‌های طبیعی، نیازهای انسانی و بدویزه متناسب با میزان آب موجود در دسترس در مناطق زیستی خود، توسعه‌یافته بودند، به سمتی سوق می‌دهد که برای تنگناهای کم‌آبی پدید آمده در وضعیت جدید، چاره‌جویی کنند.

در مواجهه با این معضل و برای چاره‌جویی، هر جامعه‌ای متناسب با شرایط اقلیمی و ظرفیت توسعه‌ای اقتصادی اجتماعی و ملاحظات زیست‌محیطی مربوط به خود و محیط پیرامونی خود، رویکردهای گوناگون و گزینه‌های مختلفی را برای برقراری از وضعیت مخاطره‌آمیز تنگناهای کم‌آبی و بحران آب پدید آمده موردنموده قرار می‌دهد. در این راستا شرط دستیابی به راهکار درست و قابل قبول و آینده‌نگر و پایدار، مستلزم پرداختن به همه جنبه‌ها و بررسی همه گزینه‌های مطرح و انجام مطالعات جامع و کافی در همه زمینه‌ها است.

انتقال آب بین حوضه‌ای در دوران جدید، تاریخچه شناخته‌شده‌ای در کشور ما دارد شهر تهران همچنان بی‌وقفه تشنگی و نیازمند منابع جدید آب است. انتقال از رودخانه‌های کرج، هزار، جاجرود، طالقان، ماملو... نه تنها کمکی به حل مشکل کمبود آب این کلان‌شهر ننموده‌اند، بلکه هر کدام از آن‌ها بهنوبه خود زمینه‌هایی را برای هجوم جمعیت مهاجر بیشتر فراهم نمودند و نتیجه آن که؛ این چرخه آب بیشتر، جمعیت بیشتر و دوباره تشنگی و کمبود آب بیشتر، همچنان ادامه‌دار است؛ و مشکلات کم بود آب کلان‌شهر، کلان‌تر شده است. اگرچه اثرات این گونه طرح‌ها در کوتاه‌مدت عیان نخواهد شد، اما انتقال آب از سرشاخه‌های کارون به اصفهان و یزد و انتقال آب به قم، اقداماتی هستند که پیامدهای ناخواهایندشان مشهود است و آینده روش آن‌ها مورد تردید بسیاری از خبرگان می‌باشد.

طرح انتقال آب از دریای خزر به سمنان از جمله طرح‌هایی است که به عنوان راهکاری برای گزینه از بحران آب و یا احیاناً باهدف تأمین آب برای توسعه بیشتر آن منطقه در دستور کار قرار گرفته و علاوه بر انتقال بین حوضه‌ای، شوری‌زدایی آب دریای خزر را هم در بردارد. از این دیدگاه، ابعاد، مقیاس و اهمیت این طرح، از جنبه‌های گوناگون فنی، اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی، آن را به عنوان یک موضوع در مقیاس منطقه‌ای، ملی و حتی بین‌المللی مطرح می‌نماید. بی‌تردد اگر مقولیت چنین طرحی به تأثیر مسئولان بر سرده، الگوی خواهد شد برای تعمیم استفاده از این روش در همه استان‌های گلستان، مازندران و گیلان و تعمیم استان‌های نیازمند به آب هم‌جوار دریای خزر در استان‌های جنوبی سلسله جبال البرز؛ و صدابتی که به کارگیری چنین شیوه‌ای، انگیزه‌های خواهد شد برای اقدامات مشابه در کشورهای همسایه واقع در سواحل دریای خزر، پیش‌بینی این چنین سلسله رخدادها و پیامدهای قریب‌به‌یقین و ناخواهایند ناشی از آن‌ها، سبب نگرانی‌هایی می‌شود که وضعیت آینده دریای خزر و شهرها و تعدی‌های ساحلی آن، چه در ایران و چه در دیگر کشورهای هم‌جوار، از چشمانتیزی و آینده‌نگر خبرگان و اساتید فن دور نماند.

راهکار انتخاب شده پیش رو برای تأمین آب سمنان، از دو عنصر اصلی تأثیرگذار؛ شیرین کردن آب دریای خزر، دریایی با پتانسیل‌های بسیار بالای تولید تروت، دارای مراکز صنعتی و جمیتی متراکم و سواحل زنده و مولد و نیز انتقال بین حوضه‌ای از دریای خزر به استان سمنان با عبور خط انتقال آب از مناطق جنگلی با پوشش گیاهی از گونه‌هایی بسیار خاص از منظر ملی و بین‌المللی، تعریف شده است. علاوه بر عوامل تأثیرگذار دیگر، هر یک از این دو عنصر به تنها بیان دوام و پایداری طرح را از دیدگاه اجتماعی و زیست‌محیطی موردنموده قرار می‌دهند. از این منظر، آنچه انتظار می‌رود به عنوان الزامات در بررسی همه‌جانبه طرح پیش رو با دقت کافی و مسئولانه موردنموده قرار گیرند، به ترتیبی که اعتبار حال و آینده آن از نگاه مسئولین، متخصصین و صاحب‌نظران به درستی مورد ارزیابی قرار گیرد عبارت خواهد بود از:

از نگاه ملی

- ضرورت بررسی‌های آمایشی و تعیین ظرفیت‌های مناسب برای توسعه سرزمنی و به بیانی دیگر انجام مطالعات آمایش سرزمن در مقیاس ملی، به‌منظور تعیین ظرفیت توسعه‌پذیری در مقصد و نیازهای توسعه‌ای در مبدأ مشکلات تأمین منابع مالی طرح و در برابر آن، ارجحیت و اولویت تأمین مالی برای اتمام طرح‌های نیمه‌ تمام و به بهره‌برداری رساندن این طرح‌ها.

از نگاه بین‌المللی

- ضرورت انجام مطالعات ژئو پلتیک و ملحوظ داشتن کتوانسیون رزیم حقوقی دریای خزر، همراه با بررسی چالش‌های روز و آتی و انجام تعاملات و تفاقات با کشورهای همسایه ذی‌ربط در حاشیه دریای خزر.

از نگاه فنی

- ضرورت بررسی پیچیدگی‌های طرح از نظر شرایط ژئوتکنیکی و زمین‌شناسی، لرزه‌خیزی، هیدرولیکی، میزان و نحوه تأمین انرژی مورد نیاز از دیدگاه ایمنی و ماندگاری و پایداری سازه‌ها در طول دوران بهره‌برداری.

از نگاه اقتصادی

- ضرورت بررسی هزینه‌های سرمایه‌گذاری برای تأسیسات نمک‌زدایی، خط انتقال، ایستگاه‌های پمپاژ و مخازن بین‌راهن و هزینه‌های بهره‌برداری و نگهداری و تأمین انرژی، قیمت تمام‌شده آب و مطالعات جامع در ارتباط با اهداف طرح و درآمدهای حاصل از اجرای این طرح و بازدهی سرمایه.

از نگاه اجتماعی

- ضرورت بررسی وضعیت جمعیت فعلی به لحاظ اشتغال و درآمد، بررسی وضعیت حال و توسعه آتش ناشی از ورود مهاجران جدید و احتمال خطر شکل‌گیری تسلسل و توالی فرآیند افزایش جمعیت، افزایش نیاز، پیدایش تنگناهای آبی و بحران آب در چرخه نامحدود افزایش میزان تأمین آب و بهترین آن افزایش جمعیت در آینده و احتساب نیازهای مبدأ، طول مسیر انتقال و مقصد و پیش‌بینی و جلوگیری از بروز تنش‌های اجتماعی بین حوضه‌ای.

از نگاه مدیریتی

- ضرورت بررسی شیوه‌های رایج مدیریت آب در مقصد از دیدگاه مدیریت تأمین، مدیریت عرضه، مدیریت تقاضا، مدیریت مصرف، استفاده از آبهای غیرمعارف، استفاده از آبهای برگشته‌ی، بازچرخانی آب؛ و به کارگیری راهکارهای مدیریتی مناسب برای پاسخگویی به نیازهای آن منطقه با استفاده از ظرفیت‌های موجود در همان منطقه.

از نگاه زیست‌محیطی

- ضرورت بررسی اثرات نمک به‌جامانده ناشی نمک‌زدایی آب و افزایش نمک در نواحی ساحلی دریای خزر بر عناصر گیاهی، حیوانی و انسانی، اثرات ناشی از عبور خط لوله در مسیر جنگل‌های هیرکانی و اثرات نمک‌های باقی‌مانده در آب و انتقال یافته به مقصد و پیش‌بینی و ارزیابی تنش‌های اجتماعی بین حوضه‌ای در طول دوره ساخت و در دوران بهره‌برداری.

نظر به اهمیت این طرح از دیدگاه منطقه‌ای، ملی، بین‌المللی، فنی، اقتصادی، اجتماعی، مدیریتی و زیست‌محیطی؛ جامعه مهندسان مشاور ایران به عنوان فراغیرترین تشكل مهندسی کشور، حسب وظیفه ملی و حرفة‌ای خود بر آن است تا از طریق هماندیشی و همازایی با کمک حرفة‌مندان، دریافت نظرات اساتید و درج مقالات آن‌ها در نشریه جامعه مهندسان مشاور ایران و همچنین برپائی یک همایش ملی با حضور مسئولین و متخصصین، در راستای تصمیم‌سازی مبتنی بر توسعه پایدار، ضرورت‌ها و الزامات چنین طرح ملی را با استفاده از آموخته‌ها و تجارب گذشته از همه جوانب به بحث و بررسی گذاشته و نتایج آن را به آگاهی همگان برساند.

پیش‌بین از همیاری، همکاری و مساعدت همه متخصصان و سازمان‌ها و ارگان‌هایی که در این راه ما را ریاری خواهند نمود، قدردانی و سپاسگزاری می‌نماید.

جامعه مهندسان مشاور ایران

از نگاه منطقه‌ای

- ضرورت بررسی نیازها و ظرفیت‌های موجود آب در مبدأ (در نواحی ساحلی دریای خزر).
- ضرورت بررسی نیازها و ظرفیت‌های موجود آب در طول مسیر انتقال.
- ضرورت بررسی، ظرفیت‌ها و نیازهای موجود آب در مقصد (استان، سمنان، و استان‌های هم‌حوار، حنوب رشته کوه البرز).